Merkez Hüyük, Şarkışla

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Merkez Hüyük, Sivas ilinin Şarkışla ilçesine bağlı bir köydür. Yörede çoğu zaman yalnızca "Üyük" olarak söylenir.

Merkez Hüyük	
Köy	
 Sivas	
Ülke	Türkiye
İl	Sivas
İlçe	Şarkışla
Coğrafi bölge	İç Anadolu Bölgesi
Nüfus (2000)	
• Toplam	150
Zaman dilimi	UTC+03.00 (TSİ)
İl alan kodu	0346
Posta kodu	58400
Resmî site [1] (http://www.yerelnet.org.tr/koyler/koy.php?koyid=260511)	

İçindekiler

Köyün adı

Merkez Hüyük köy yolu (Seyfeddin Soysal, yağlıboya tablo)

Merkez Hüyük köyü adını bir düzlüğün tam ortasındaki bir höyükten (küçük toprak yükseltisi) almaktadır. Günümüzde köyün çevresindeki geniş düzlükte bir höyük bulunduğunu gösteren herhangi bir toprak yığını veya yükselti mevcut değildir. Geçmişte köyün içinde birkaç dönüm genişliğinde bir alana yayılan toprak yığınından oluşan bir yükselti bulunduğu fakat zamanla üzerine evler yapılarak aşınıp düzleştiği ve ortasından köy içi yol geçtiği anlatılmaktadır.[1] 1998 yılına ait "Sivas İli Yüzey Araştırması" verileri de höyüğün tahrip edildiğini doğrulamaktadır.[2] Baştaki "Merkez" takısı ise Şarkışla'da bulunan ve aynı adı taşıyan Emlek Hüyük köyünden ayırt edilmesini sağlar.

Tarihçe

Köy halkının geçmişte şu an Konakyazı olarak bilinen esik Kanak köyünden geldiği söylenir. Gelme sebepleri ise anlatılanlara göre, köy içindeki anlaşmazlık nedeniyle kavga çıkmış ve bir bölümü Gürçayır'a bir bölümü Delilyas'a bir bölümü ise Merkez Hüyük'e göçmüştür. Köy ahalisinin bazılarının Konakyazı köyünde tapulu arazileri mevcuttur.

Coğrafya

Merkez Hüyük Köprüsü (Şarkışla çıkışı, sağ tarafta yaklaşık 1 km. sonra Merkez Hüyük köyü vardır)

Sivas iline 92 km, Şarkışla ilçesine 3 km uzaklıktadır. Günümüzde genişleyen Şarkışla'nın bitişiğinde yer almakta olup bir mahalle haline getirilmesi planlanmaktadır.

Hayvancılık

Köyde camız (manda) yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Kişiler

Âşık Esme

Asıl adı Esme Şahin olan kadın ozanın ağıtları dikkate değerdir. 1914 yılında doğmuştur.[3] Aynı köyden Bekir Şahin ile evlenmiştir. Ancak Bekir o dönemlerde dört yıl süren askerlik vazifesini tamamlayıp döndükten kısa bir süre sonra vefat edince ikinci kez evlenmiştir.[4] Kendisinde derin üzüntülere neden olan her konuda ağıt yakmıştır.[5]

Seyfeddin Soysal

Ana madde: Seyfeddin Soysal

1966 Şarkışla doğumlu ressam ve heykeltraş. 1988 yılında Hollanda'ya taşınarak orada yaşamını sürdürdü. Türkiye'ye dönerek memleketi olan Merkez Hüyük köyü'ne yerleşti ve yılın yarısını Hollanda'da yarısını ise Türkiye'de köyünde geçirerek atölye çalışmalarını burada sürdürdü.[6] Ancak 2 Şubat 2012 tarihinde evindeki şömineden çıkan karbonmonoksit gazından zehirlenerek hastaneye kaldırıldı, 2 gün sonra 4 Şubat 2012 gününde 46 yaşında öldü.

Merkez Hüyük köyündeki, içinde atölyesinin de bulunduğu evin, müze haline dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Seyfeddin Soysal'ın Evi - Yan tarafından küçük bir dere akmaktadır.

Merkez Hüyük - Tabela

Nüfus

Yıllara göre köy nüfus verileri	
2007	
2000	150
1997	152

Dış bağlantılar

- Âşık Esme Şahin, Derleyen: Dr. Doğan Kaya, 2007 (https://docplayer.biz.tr/194659019-Derleyen-dogan-kaya-cukurova-universitesi-turkoloji-arastirmalari-merkezi-sarkisla-li-bir-aile-baslik-esme-sahin-makale-no-1276.html)(Hayatı ve bazı ağıtları)
- Kendi Çizdiği Portresiyle Uğurlandı (https://www.sondakika.com/haber/haber-somine-kurbani-ressam-kendi-cizdigi-portresiyle-3333568/)
- Sivaslı ressamın resimleri şaşırtıyor - Haber7 (https://www.haber7.com/kultur/haber/721662-sivasli-ressamin-resimleri-sasirtiyor-galeri)22 Eylül 2014 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20140922170228/http://www.haber7.com/kultur/haber/721662-sivasli-ressamin-resimleri-sasirtiyor-galeri).
- Yaptığı Resimleri Gerçeğinden Ayırt Etmek Zor (http://www.etkihaber.com/yaptigi-resimleri-gerceginden-ayirt-etmek-zor-78079h.htm)15 Mart 2011 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20110315190959/http://www.etkihaber.com/yaptigi-resimleri-gerceginden-ayirt-etmek-zor-78079h.htm).

Kaynakça

1. ^ Mehmet Soysal (emekli öğretmen) tarafından verilen bilgiler, "Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu - Şarkışla Merkez ve Köyleri İncelemesi" içerisinde; 1957 yılına kadar bahsi geçen yığını gördüğünü söylemektedir.
2. ^ Kültür Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, 17. Araştırma Sonuçları Toplantısı - 2. Cilt, 24-28 Mayıs 1999, Yayın No: 2345/2 (73-2), Bölüm: Sivas İli 1998 Yüzey Araştırması, Yazan: A. Tuba Ökse, Sayfa: 20 (Madde 37: Şarkışla Merkez Höyük), Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, ISBN 975-17-2320-5 [*"Ancak bu eserde tahrip edilen höyüğe yönelik olarak yapılan açıklamalar yanlışlıkla, Şarkışla ilçe merkezinde yer alan ve Merkez Hüyük köyünden oldukça uzakta bulunan "Şarkışla Kalesi" olarak bilinen kısmen doğal tepeyi tanımlamaktadır. Burada (Şarkışla Kalesi tepesinde) bulunduğu belirtilen kalıntılara dair fotoğraflar da yer almaktadır. Oysa ki bahsi geçen tepe Şarkışla yöresinde "Merkez Hüyük" adıyla tanınmaz. Yani tahribat doğru ama tarif edilen yer yanlıştır. Aynı araştırmacı tarafından yapılan 1994 yılına ait Yüzey Araştırması içerisinde de aynı karışıklık mevcuttur." - Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu - Şarkışla Merkez ve Köyleri İncelemesi - Sayfa: 34.*]
3. ^ Doğan Kaya, 2002, “Şarkışlalı Bir Âşık Aile”. Folklor Edebiyat, 4 (32): 297-308
4. ^ Fatma Ahsen Turan, Reyhan Gökben Saluk, Özlem Ünal Ünalan (2014), Geçmişten Günümüze Sazda ve Sözde Usta Kadınlar, Ankara: Gazi Kitabevi
5. ^ Yesevi Üniversitesi, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, Madde Yazarı: Beydoğdu Turan, 2018, Madde Başlığı: Esme Şahin - Âşık (20. Yüzyıl / Anadolu-Osmanlı-Türkiye) (http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esme-sahin)
6. ^ Turkish Paintings,Seyfeddin Soysal (http://www.turkishpaintings.com/index.php?p=34&l=2&modPainters_artistDetailID=2349) (1996, Şarkışla)

Fotoğraflar

Seyfeddin Soysal - Kendi heykeli

Seyfeddin Soysal - Sofra (yağlıboya tablo)

Seyfeddin Soysal - Toprak küpler (yağlıboya tablo)

Merkez Hüyük İlkokulu

Seyfeddin Soysal'ın Evi - Müzeye dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Şarkışla beldeleri ve köyleri	
Beldeler	Cemel • Gürçayır
Köyler	Abdallı • Ahmetli • Akçakışla • Akçasu • Alaçayır • Alaman • Alıkören • Arıklar • Bağlararası • Bahçealan • Baltalar • Başağaç • Başören • Benlihasan • Beyyurdu • Bozkurt • Burnukara • Büyüktopaç • Büyükyüreğil • Canabdal • Çamlıca • Çanakçı • Çatalyol • Çekem • Çiçekliyurt • Demirboğa • Demirköprü • Dikili • Dökmetaş • Döllük • Elmalı • Emlek Hüyük • Emlek Kale • Emlek Karacaören • Emlek Kavak • Emlek Mezra • Fakılı • Faraşderesi • Gaziköy • Gücük • Gülören • Gümüştepe • Hardal • Harun • Hocabey • İğdecik • İğdeliören • İğecik • İlyashacı • Kahvepınarı • Kalecik • Kapaklıpınar • Karakuz • Kayapınar • Kaymak • Kazancık • Kevenlik • Kılıççı • Kışla • Kızılcakışla • Konakyazı • Konalga • Kömürkaya • Küçüktopaç • Küçükyüreğil • Kümbet • Maksutlu • Mengensofular • Merkez Hüyük • Merkez Karacaören • Mescitli • Oluktaş • Ortaköy • Ortatopaç • Osmanpınarı • Otluk • Örtülü • Polatpaşa • Samankaya • Saraç • Sarıçiçek • Sarıkavak • Sarıkaya • Sarıtekke • Sivrialan • Sultan • Tavladere • Temecik • Uçuk • Yahyalı • Yalanı • Yapracık • Yeniyapan • Yunusören • Yükselen